

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

צ"א א מ"י פ"ע מכלות
מגיס הלכה יד :
צ"ב ב מ"י ט"ס הלכה ד :
צ"ג ג מ"י ט"ס הלכה א :
והלכה ב :
צ"ד ד ה מ"י ט"ס הלכה :

לנערה המאורסה לדלידה לית להו. והא דלמור בסוף פ"ק דב"ב (דף מ"ז וס') אורח היום עבר אורח הרשע חמש עבירות בא על נערה המאורסה א"ע' ללא נטוון דבר מוכער הוא דקחשיב נמי ושט את הבכורה א"ע'פ שלא הזהירו על כך ואשכחן נמי ספיפר הכחוש בגנותו בדבר שעתידה תורה לאסור דלמור' לקמן (מ"ז) כותי ומור בבטון ובפ' כהן משוח (הוריות י'): אמרי' לוט ושתי בטויוי הס נטוונטו לדבר מנהו דקיס ילכו צס הוא שנתקין לדבר עבירה ופושעים ישנו צס : **י"א** דינא דידהו כייף הוא . המ"ל דתנא דבי משסה הוא דלמור כל מיתה האמורה לבני נח חק : **והבמים** אומרים הרבה עריות . פ"ה כגון כל חייבי

נסרג עליו . היינו כולא צו דשפיכות דמים דהי קרוב להסיר ואינו מותר כותי ככותי וכותי בישראל חייב וכן ישראל בישראל אבל ישראל כותי פטור ואליבא דרבי יונתן אבל רבנן פליגי עליה ואמרי היתר גמור הוא וליכא כולא צו : **מפי איש** . על ידי דיון איש אב עד איש : **אף על שפוכדי** . הכה את האשה וילאו ילדיה נהרג עליה ובישראל עד שילא לאיר העולם כדתנן במס' [גדה] (דף מ"ד) . מיטק צן יוס אחד ההורגו חייב היכא דקיס ליה בגוויה שכלו לו חדשיו ואינו נפל : **מיד כל חיס** . מיד כל דבר מי : **שופך דם** שבתוך האדם **באדם** שבתוך האדם דמו **שפך** : זה מנע . דלון דמו וילא לחון : **ואשס** . צמ נח לא מפקדה על הדין : **ציוס** . היינו נשים : **מס הלמוד לומר איש איש** . אל כל שאר בשרו וגו' : **בעריות דיון** . באשס איש ישראל : **למאי הלכתא** . דיון בדיני ישראל : **שליך ערה ועדים והתראה** . כישאל : **מגרע גרע** . זה הכא על אשת ישראל מהבא על אשת כותי שנהרג בעד אחד ובדין אחד ושלל בהתראה מגרע גרע לשון קולא ובתמיהה : **לא נלכסה** . האי דקתני נידון בדיני ישראל : **אלא** . שפא על נערה המאורסה ישראלית : **דלדידהו לית לסו** . מיתה בעברה המאורסה אלא בצעולה בעל וגבי ישראל נהרג מריבויא דאיש איש על כרחיך (ב) האי דקטלוה משום דלחרבה בראש איש כישאל ולגבייהו לאו אשת איש דנחייב קטלא דידהו אלא נידון בסקילה אבל אין לריך ערה ועדים והתראה ללא גרע מעריות דידהו : **באל** . בא על אשת איש ישראל בדינא דידהו דיינין ליה בתמיהה : **בא על נערה המאורסה נידון בסקילה** . כישאל א דהא בדינא דידהו כייף הוא לכל מיתה צן נח אינו אלא כייף ויקלרצבן דפלגי את חתנא דבי משסה :

נהרג עליו אשכח ר' יעקב בר אחא דהוה כתיב בספר אגדהא דבי רב "בן נח נהרג בדיין א' ובעד אחד שלא בהתראה מפי איש ולא מפי אשה ואפילו קרוב משום רבי ישמעאל אמרו אף על העוברין מנהגי מילי אמר רב יהודה דאמר קרא **אך אתה** דמכל לנפשותיכם אדרוש אפילו בדיין אחד **מיד כל חיה אפילו שלא בהתראה** אדרשנו ומיד האדם אפילו בעד אחד **מיד** איש ולא מיד אשה אחיו אפילו קרוב משום רבי ישמעאל אמרו אף על העוברין מאי מעמיה דרבי ישמעאל דכתיב **שופך דם האדם באדם דמו איזהו אדם שהוא באדם** הוי אומר זה עובר שבמעי אמו ותנא קמא **תנא דבי מנשה** הוא דאמר כל מיתה האמורה לבני נח אינא אלא חנק ושדי ליה האי באדם אסיפיה דקרא ודרוש ביה הכי באדם דמו ישפך איזהו שפיכות דמים של אדם שהוא בגופו של אדם הוי אומר זה חנק מתיב רב המנונא ואשה לא מפקדה והכתיב **כי ידעתיו למען אשה** יצוה וגו' הוא מותרב לה והוא מפרק לה בניו לדין ביתו לצדקה אמר ליה רב אויא סבא לרב פפא אימא בת נח שהרגה לא תיהרג מיד איש ולא מיד אשה כתיב אמר ליה הכי אמר רב יהודה שופך דם האדם מכל מקום אימא בת נח שזינתה לא תיהרג דכתיב **על בן יעוב איש ולא אשה** א"ל הכי אמר רב יהודה **יהיו לבשר אחד** הדר ערביניהו קרא ת"ר איש מה תלמוד לומר **איש איש** ילרבות את הכותים שמוזהרין על העריות כישאל והא מהכא נפקא מהתם נפקא לאמר **זה גילוי עריות התם בעריות דידהו והבא בעריות דידן דקתני סיפא בא על עריות ישראל נידון בדיני ישראל למאי הלכתא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב לא נצרכה אלא לעדה ועדים והתראה מגרע גרע אלא א"ר יוחנן לא נצרכה אלא לנערה המאורסה דלדידהו לית להו דדיינין להו בדינא דידן אבל אשת איש בדינא דידהו דיינין להו והתניא **יבא על נערה המאורסה נידון בסקילה על אשת איש נידון בחנק ואי בדינא דידהו סיף** הוא אמר רב נחמן בר יצחק **מאי אשת איש דקתני כגון שנכנסה לחופה ולא נבעלה דלדידהו לית להו דיינין להו בדינא דידן דתני ר' חנינא בעולת בעל יש להן נכנסה לחופה ולא נבעלה אין להן תניא כוותיה דר' יוחנן *כל ערוה שבי"ד של ישראל ממתין עליה בן נח מוזהר עליה אין ב"ד של ישראל ממתין עליה אין בן נח מוזהר עליה דברי רבי מאיר והבמים אומרים [א] הרבה עריות יש שאין בית דין של ישראל ממתין עליהן ובן נח מוזהר עליהן בא על עריות ישראל נידון בדיני ישראל בא על עריות ישראל נידון בדיני ישראל בן נח ואינו אין לנו אלא נערה המאורסה בלבד ונחשוב נמי נכנסה לחופה ולא נבעלה היא תנא תנא דבי מנשה הוא דאמר כל מיתה האמורה לבני נח אינו אלא חנק אידי ואידי חנק הוא וסבר רבי מאיר כל ערוה שבית דין של ישראל ממתין עליה בן נח מוזהר עליה והא תניא *גר שהיתה****

[לקמן ע"א]

[לעיל ט:]

[תוספי ד"ז
ט"ז ע"א]

[יבמות ג'
ט"ז ע"א]

הגהות הב"ח
(ב) רש"י ד"ה דלדידהו וכו' על כרחיך כיון דקטלוה :

י"ל חכמי

הגהות הנ"ר
[א] גמ' הרבה עריות . נכנס קו על מיתות הרבה עריות וכו' הרבנים לא גרס לה ומשם דגם התמים כ"ל כ"מ ואין מופיין רק אחוה מלמא כפשתא דקרא וגם חתנה וגו' ולא כדמיה ללקמן וכתב ט"ז עריות לבני וכו' ותמיה (ועמ"ס רבינו ב"ד סי' רכט ס"ק ג')

הגהות מדר"ב
רנשברין

[א] רש"י ד"ה בא על נערה המאורסה נידון בסקילה כישאל . כאן הסי' ולמד מה"ד וכו' בדינא דידהו וכו' . כ"ל :

הוא דכתיבי : **הרבה עריות יש** . כגון כל חייבי כריתות צן נח מוזהר עליהם דלרצבן אתרבו צני נח מאיש איש לכל האמור בפרשה ור"מ לא דריש איש איש לרצבי : **בא על עריות ישראל** . עבירות : **עריות צני נח** . כותיות : **ואינו אין לנו** . שיהא צן נח חלוק צין ישראלית לטויות אלא בעריה המאורסה משום דלדידהו לית להו קטלין ליה בקטלא דיון : **איני ואיני מנכ סו"א** . דינו ודיניהן שוין בה : **שהורסו**

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

נשא

נח

עין משפט
נר מצוה

ס"ח גניזות

שקורו שלם בקדושה. וכל גר שנתגייר קצטן שגולד עשיו בלא אז ואם וקרויבם דמי ואין עליו קורבה מוקדם לכן ומיאו רבנן הוא דגזור עליה בכל האסורות לו (ב"היותו כותי) משום שלא יאמרו בזין מקדושה חמורה לקדושה קלה הלכך נשא אחותו מן האם שגולדה קודם שנתגיירא אמה ונתגיירא תורה אור

פ"ג האם

עם אמה ושפלה זה משגל יוליא דאחותו היא ולא גרע מכן נח ומדברין שלא יאמרו וכו' דקסבר ר' מאיר אחותו מן האם אסורה לבני נח ואפי' אחות אביו מן האם ואחות אמו מן האב ויוליא לה מעל כן יעזב איש את אביו ואת אמו דאביו זה אחות אביו ואמו זה אחות אמו כדדרשין ליה ר"ל לקמן בשמעתין: **מן האב יקיים.** דלא נאסר איסור אחות בבני נח אלא מן האב דכתיב (בראשית כ:) וגם אמונה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי אלא בת האב שריא להו ובת האם לא שריא להו: **אחות אביו מן האם יוליא.** כדכתיב (שם ז) על כן יעזב איש את אביו ודרשין את אביו אחות אביו מן האם: **אחות אמו מן האב יוליא.** כדכתיב את אמו זו אחות אמו מן האם: **ר"מ אומר יוליא.** גזירה משום אחותו מן האם דכיון דשם לר' שאר האם כאן אפי' דמן האב היא אי שרית ליה אתי למימר אין לגר אפי' שאר אס ואתי למישרי אפי' אחותו מן האם וכו' אסורות אמו ואחות אביו מן האם: **וחכ"א יקיים.** ולא גזרי' והוא הדין להורו ולידתו שלא בקדושה והא דנקט הורו שלא בקדושה ולידתו בקדושה לא בא למעוטי הורו ולידתו שלא בקדושה אלא למעוטי הורו ולידתו בקדושה וכיון דדמי ליה לישראל גזר ביה ר"מ דילמא אתי לחלופי בישראל ואפילו בשאר האב ואפי' גולדו ארוסן קרובות ביהוה כותי: **ומותר כהנא אחי.** ואפילו מאלמו ולאחר מיתה ואפילו נשאה אחי משנתגייר או נשאה כשהוא כותי ומשנתגייר קיימה דלון אשת אח לבני נח וליכא למיחש שמא יאמרו וכו' וכן אשת אחי האב וכן כל הבנות

שהיותה הורוה שלא בקדושה ולידתו בקדושה איש לו שאר האם ואין לו שאר האב הא כיצד **נשא אחותו מן האם יוציא מן האב יקיים** אחות האב מן האם יוציא מן האב יקיים אחות האם מן האם יוציא אחות האם מן האב ר"מ אומר יוציא וחכ"א יקיים שהיה ר"מ אומר כל ערוה שהיא משום שאר אם יוציא משום שאר האב יקיים דומת שאר אם אחי ובאשת אחי אביו ושאר כל ערויות מותרות לו הלאותיו אשת אביו נשא אשה ובתה כונס אחת ומוציא אחת ולכתחילה לא יכנס מטה אשתו מותר בחמותו ואיכא דאמרי אסור בחמותו אמר רב יהודה לא קשיא הא ר"מ אליבא דר' אליעזר והא ר"מ אליבא דר' ע' דתניא **על כן יעזב איש את אביו ואת אמו רבי אליעזר אומר אביו אחות אביו אמו אמו אחות אמו ר"ע אומר אביו אשת אביו אמו אמו ממש ודבך יוליא בזכר באשתו יוליא באשת חבירו והיו לבשר אחר כמי שנעשים בשר אחד יצאו בהמה ודיה שאין נעשין בשר אחד אמר ר' רבי אליעזר אומר אביו אחות אביו אימא אביו ממש היינו ודבך ולא בזכר אימא אשת אביו היינו באשתו ולא באשת חבירו אימא לאחר מיתה דומיא דאמו מה אמו דלאו אישות אף אביו דלאו אישות אמו ואימא אמו ממש היינו באשתו ולא באשת חבירו ואימא לאחר מיתה דומיא דאביו מה אביו דלאו ממש אף אמו דלאו ממש רע"א אביו אשת אביו ואימא אביו ממש היינו ודבך ולא בזכר א"ה אשת אביו נמי היינו באשתו ולא באשת חבירו ללארד מיתה אמו אמו מאנוסתו במאי קא מיפלגי ר"א סבר אביו**

אחותו מן האם יוליא. פ"ה שלא יאמרו בלא מקדושה חמורה לקדושה קלה דקסבר ר"מ אחותו מן האם אסור לבני נח ואפי' אחות אביו מן האם ואחות אמו מן האב ויוליא לה מעל כן יעזב איש את אביו ואת אמו דאביו זה אחות אביו ואמו זה אחות אמו כדדרשין ליה ר"ל לקמן בשמעתין: **מן האב יקיים.** דלא נאסר איסור אחות בבני נח אלא מן האב דכתיב (בראשית כ:) וגם אמונה אחותי בת אבי היא אך לא בת אמי אלא בת האב שריא להו ובת האם לא שריא להו: **אחות אביו מן האם יוליא.** כדכתיב (שם ז) על כן יעזב איש את אביו ודרשין את אביו אחות אביו מן האם: **אחות אמו מן האב יוליא.** כדכתיב את אמו זו אחות אמו מן האם: **ר"מ אומר יוליא.** גזירה משום אחותו מן האם דכיון דשם לר' שאר האם כאן אפי' דמן האב היא אי שרית ליה אתי למימר אין לגר אפי' שאר אס ואתי למישרי אפי' אחותו מן האם וכו' אסורות אמו ואחות אביו מן האם: **וחכ"א יקיים.** ולא גזרי' והוא הדין להורו ולידתו שלא בקדושה והא דנקט הורו שלא בקדושה ולידתו בקדושה לא בא למעוטי הורו ולידתו בקדושה אלא למעוטי הורו ולידתו בקדושה וכיון דדמי ליה לישראל גזר ביה ר"מ דילמא אתי לחלופי בישראל ואפילו בשאר האב ואפי' גולדו ארוסן קרובות ביהוה כותי: **ומותר כהנא אחי.** ואפילו מאלמו ולאחר מיתה ואפילו נשאה אחי משנתגייר או נשאה כשהוא כותי ומשנתגייר קיימה דלון אשת אח לבני נח וליכא למיחש שמא יאמרו וכו' וכן אשת אחי האב וכן כל הבנות

ק א ב ד ה מ י פ י"ד
מכלות איסורי ביאה
הלכה י' סמג לאוין
קטן טור שו"ע ויד שיען
רסע סעיף ג:
קא ו מיי"ט הלכה עו
קוש"ט שם סעיף ה:
קב ו מיי"ט שם טור שו"ע
שם סעיף ו:
קג ח פ י ב מיי"ט פ"ט
מכלות מלכות ה"ה
ופ"ד מכלות איסורי
ביאה הלכה י':
קד ל מ מיי"ט פ"ט מהל'
מלכות הלכה ו':

הגהות הבי"ח
(ב) תוס' ד"ה שם וכו'
דלא שייך אידך כ"ל
ותיבת ה"ה נתקן:

רש"י מ"ז

מחמת אישות דכיון דלשמה יאמרו ליכא למיחש דקסבר לא נאסרו לבני נח ומשום קורבה נמי ליכא למיחש דקצטן שגולד דמי: **ושאר כל ערויות.** שבנות מחמת אישות מותרות לו: **לאסויי אשה אביו.** אבל כלתו ואחות אשתו ליכא לרבויה דהא בגר שהיתה לידתו בקדושה קיימא וזה לא היתה לו כלל אשה אלא ביהדות ולאחויי אחות אשתו נמי לא (*לריכא ליה) דהא קתני בהדיא נשא אשה ובתה כונס אחת ומוליא אחת וה"ה לשתיה אחיות: **נשא אשה ובתה.** אשאר גרים קאי כשנשאה *ב"היותו כותי ונתגיירו עמו אי נמי אהא קאי ומשום דהו' גזרת קאלמו וה"ה לישראל גמור: **ולכתחילה לא יכנס.** מפרש ב"היותו כותי על האלוהים (ד' מה) דהאכך דלמרחן לבני יקיים קאלמו דלכתחילה לא יכנס: **משה אשתו מותר בהמותו.** וחכ"א שיקיימה לאשתו משנתגייר דבן נח לא הוזהר על חמותו דנימא באים מקדושה וכו' וחמותו ממש לא הויה אפי' דנתגיירו דגר שנתגייר וכו' ואין קורבות זה לזה: **ואיכא דהני אסור בהמותו.** ההם מפרש במאי פליגי קתני מיתה מותר בהשת אביו וחכ"א ש"ד של ישראל

ס"ח גניזות

טעמא כגון נשא אחותו מן האם דמשום שמא יאמרו ליכא למיחש ומשום איחלופי איכא למיחש ואשת אביו לר' עקיבא ואחות אביו לרבי אליעזר לחסורי לבני נח יש לאסור משום שמא יאמרו אבל משום איחלופי ליכא למיגזר בקורבת אב דהכל יודעין דרשמא אפקריה לזרעיה דכתיב ואשת אביו לר"א ואחות אביו לר"ע שריא דלאו משום שמא יאמרו איכא ולא משום איחלופי איכא וקסמא הא דפריך דרבי מאיר אדרבי מאיר לא כמו שפירש הקוגט' דפריך נמי מדקתני אסור באחותו ואחות אביו ואחות אמו אפי' דלון ב"ד של ישראל ממייתין עליהם דהמ"ל צולוהו דלא אסור משום דלאסרו ביהוה כותים אלא משום איחלופי כדלמך באחותו ולא פריך דר"מ אדר"מ אלא מדקתני נותר בהשת אביו ובחמותו אפי' דב"ד של ישראל ממייתין עליהם וכן כתוב בכל הספרים לעיל וכבר ר"מ כל ערוה ש"ד של ישראל ממייתין עליהם בני נח מזהרין עליהם והתניא כו' משמע דלא קשיא ליה אלא מהא:

מפני
ממייתין עליהם וכן בחמותו וקתני אסור באחותו ובאחות אביו ואחות אמו וחכ"א ש"ד של ישראל ממייתין עליהם: **הא ר"מ וכו'.** תלמוד של שניות היה כדלמרי' במס' ביצה (ד' ג:) גבי ליטרא קליעות ר"מ אומר אי"ר אליעזר רואין כאילו הן פרודות וכו' ובמס' עירובין בפ"ק (ד' ג:) אמר ר"מ משום את ר"ע הא דקתני אחותו אסורה לו ואשת אביו מותרת לו ר"מ היא משום ר"א והאי דקתני חייבי מיתות נאסרו להם ולא חייבי כריתות ר"מ היא אליבא דר"ע: **על כיוצא בזה אשת אביו ואת אמו.** לחדש הראשון נאמר: **אחות אביו.** וכ"כ אחותו: **ודבך ולא בזכר.** דליכא דיבוק דמתוך שאין העשכב נהנה אינו נדבך עמו: **מי שנשאה לבשר אחד.** שזרע יולא מהם שנעשה בשר האם והאב אחד זו: **ילאו בהמה ומי.** שאין יולדו מן האדם הני דר"ע כולהו חייבי מיתות נינהו ותיבה ליה ללכל חייבי מיתות אבל לרבי אליעזר לית ליה קורבא דאישות ואית ליה קורבא דאחיות: **אימא לאחר מיתה.** לחייבו על אשת אביו לאחר מיתה אביו ומשני דומיא דאמו: **אמו אמו ממש.** ולאו הייב אשת חבירו ובלאחר מיתה אביו נמי ליכא לתרויהו דהיינו אשת אביו דלאו אשתו ואין כאן אלא משום אמו אפי' במיז: